

Aan
De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

TCB S10(2005)

Den Haag, 9 maart 2005

Betreft: Advies onderzoeksvoorstel Wageningen UR

Mijnheer de Minister,

In uw brief van 3 februari 2005, kenmerk TRCDL/2005/301 (zie bijlage 1), vraagt u advies over het voorstel van Wageningen UR om onderzoek te doen naar het effect van het te voeren management op het realiseren van milieudoelstellingen¹. Dit onderzoek wordt uitgevoerd bij melkveehouders in de Noordelijke Friese Wouden. Ook vraagt u het onderzoeksvoorstel te beoordelen in relatie tot het gestelde doel. Daarnaast verzoekt u om specifiek in te gaan op de onderbouwing van het aantal bedrijven dat bovengronds mest wil uitrijden. Tevens vraagt u om het onderzoeksvoorstel te bezien in het licht van het TCB-advies over de ontheffing aan Wageningen UR voor het niet-emissiearm uitrijden van dierlijke mest door boer Spruit in verband met onderzoek (TCB S43 (2004)) en de brief van de minister van LNV mede namens de staatssecretaris van VROM aan de Tweede Kamer over mestaanwending (kenmerk DL.2005/90).

De Technische commissie bodembescherming (TCB) staat achter het concept van gebiedsgericht onderzoek naar het effect van het management op het realiseren van milieudoelstellingen. De TCB heeft echter ernstige bedenkingen ten aanzien van de onderbouwing van het voorgestelde onderzoek. In het onderzoeksvoorstel ontbreken duidelijke hypothesen en wordt onvoldoende duidelijk aangegeven wat en hoe wordt gemeten. Eerder heeft de TCB gepleit voor meer experimenteerruimte ter ontwikkeling van duurzamere vormen van bodemgebruik. Of dit zou moeten uitmonden in vrijstellingen van de verplichting emissiearm mest toe te dienen, dient dan nog in onderzoeksplannen duidelijk onderbouwd te worden. Die onderbouwing ontbreekt in het onderhavige voorstel. De TCB vindt ook dat in het onderzoeksvoorstel het genoemde aantal van 57 bedrijven dat ontheffing zou moeten krijgen onvoldoende is onderbouwd. In het voorstel dient tevens te worden aangetoond dat het belang van de bescherming van de bodem zich niet verzet tegen bovengrondse toediening van mest. Voor een verdere toelichting op de antwoorden van de commissie op uw vragen verwijs ik naar bijlage 2.

---

¹ Milieubelasting op gebiedsniveau in de Noordelijke Friese Wouden, versie 2.0, januari 2005

U heeft de TCB niet gevraagd te toetsen of een ontheffing verleend kan worden op basis van artikel 7 Besluit gebruik meststoffen (Bgm). Volledigheidshalve willen we toch op deze vraag ingaan. Onze conclusie is dat in het onderzoeksvoorstel niet wordt voldaan aan toetsingscriteria in het Bgm op het vlak van de bodembescherming. Overigens vindt de commissie het criterium dat betrekking heeft op beperkte omvang en duur van het onderzoek minder relevant omdat gebiedsgericht onderzoek nu eenmaal een relatief groot aantal ontheffingen van de verplichting emissiearm mest aan te wenden vereist. In het onderzoeksplan dient dan wel voldoende te worden onderbouwd waarom ontheffingen voor deze bedrijven noodzakelijk zijn. Daar is in het thans voorliggende onderzoeksvoorstel geen sprake van.

De TCB beveelt aan het onderzoeksplan beter te onderbouwen, waarbij een koppeling wordt gemaakt naar eerdere onderzoeksresultaten in het VEL en VANLA gebied. Met name dient de methode waarmee de ammoniakemissie bedrijfs- en gebiedsspecifiek wordt gemeten en het aantal benodigde bedrijven voor dit onderzoek alsmede de geografische verspreiding daarvan binnen de Noordelijke Friese Wouden beter onderbouwd te worden. Daarnaast beveelt de TCB aan de onderzoeksgroep te verbreden met wetenschappers die betrokken zijn bij systeemonderzoek en emissiemetingen in de melkveehouderij. Ook beveelt de TCB aan de begroting beter af te stemmen op het geplande onderzoek.

Met de meeste hoogachting,
de voorzitter van de
Technische commissie bodembescherming,

Ir. L.E. Stolker-Nanninga.

Bijlage 1: Adviesaanvraag van de minister van LNV (kenmerk TRCDL/2005/301)
Bijlage 2: Toelichting op het standpunt van de commissie